

Fiche 1: Verordening voor financiële perspectieven, nieuw IIA en aanpassing Financieel Reglement aan het Verdrag van Lissabon

1. Algemene gegevens

Voorstellen:

- Voorstel voor een Raadsverordening voor het meerjarig financieel kader 2007-2013;
- Concept Inter-institutioneel akkoord (IIA) tussen het EP, de Raad en de Commissie over budgettaire samenwerking;
- Voorstel voor aanpassing van het financieel reglement.

Datum Commissiedocumenten: 3 maart 2010

Nr. Commissiedocumenten: COM (2010) 71, 72 en 73

Prelex:

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=199067 (nr 71 = financieel reglement)

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=199068 (nr 72 = verordening voor de financiële perspectieven)

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=en&DosId=199071 (nr 73 = Inter-institutioneel akkoord)

Nr. impact-assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board: Nvt.

Behandelingstraject Raad: Het pakket is gepresenteerd door de Commissie in het Begrotingscomité. Besluitvorming zal geschieden op een Ecofin raad (datum nnb).

Eerstverantwoordelijke ministeries: Buitenlandse Zaken en Financiën.

Rechtsbasis, stemwijze Raad, rol Europees Parlement en comitologie:

a) Rechtsbasis

Artikel 295 van het EU-werkingsverdrag voor het IIA; artikel 312 voor de verordening mbt. de financiële perspectieven en artikel 322 voor het financieel reglement.

b) Stemwijze Raad en rol Europees Parlement

- Voor de verordening mbt. de financiële perspectieven is unanimititeit in de Raad nodig en goedkeuring door een meerderheid van EP-leden.

- Het nieuwe IIA zal worden vastgesteld door de Raad, het EP en de Commissie (met gekwalificeerde meerderheid in de Raad).

- Het financieel reglement wordt door de Raad en het EP vastgesteld volgens de gewone wetgevingsprocedure (met gekwalificeerde meerderheid in de Raad).

c) Comitologie

nvt.

2. Samenvatting BNC-fiche

Korte inhoud voorstel

Deze drie voorstellen vloeien voort uit het Verdrag van Lissabon en zijn met elkaar verbonden. Het betreffen technische uitwerkingen van het verdrag.

In het Verdrag van Lissabon is voorgeschreven dat de financiële perspectieven dienen te worden vastgelegd in een verordening; momenteel liggen deze vast in een IIA. De Commissie heeft ervoor gekozen om in deze 'FP-verordening' alleen de financiële perspectieven op te nemen, en de overige bepalingen van het oude IIA op te nemen in een nieuw IIA (zoals de reservefondsen, die buiten de financiële perspectieven vallen).

In het Verdrag van Lissabon is ook de begrotingsprocedure aangepast: voortaan zal er 1 lezing van de jaarbegroting plaatsvinden door de Raad en door het EP, gevolgd door een conciliatie. Ook is het onderscheid tussen verplichte en niet-verplichte uitgaven nu vervallen. Daarom is een aanpassing van het financieel reglement en van het IIA nodig.

Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel

Het vastleggen van de financiële perspectieven in een verordening is een verplichting die rechtstreeks uit het EU-Werkingsverdrag voortvloeit (artikel 312). Het nieuwe IIA is hiermee verbonden (het sluiten van IIIA's kan op basis van artikel 295 EU-Werkingsverdrag). Ook de aanpassingen van het financieel reglement volgen direct uit het EU-Werkingsverdrag (artikel 322). Bevoegdheid en proportionaliteit zijn daarmee een gegeven. De subsidiariteit is niet van toepassing

Risico's / implicaties/ kansen

De bedoeling van de Commissie en van de Raad is dat de omzetting van het oude IIA naar een FP-verordening en een nieuw IIA puur technisch van aard is, evenals de aanpassing van het financieel reglement aan het Verdrag van Lissabon. Daarbij zullen bestaande afspraken volledig worden gerespecteerd. In dat geval kan het pakket ook snel worden aangenomen.

Indien een van de betrokken partijen (bijvoorbeeld een lidstaat of het EP) echter bestaande afspraken wil herzien, of de technische aanpassing van het financieel reglement zou willen koppelen aan de reguliere driejaarlijkse herziening van dat reglement (later in 2010), dan kunnen de onderhandelingen aanzienlijke vertraging oplopen.

Een ander aandachtspunt is dat door de splitsing van het oude IIA in twee documenten het overzicht enigszins verdwijnt. Daarnaast gelden er verschillende procedures voor deze documenten; zowel de besluitvorming in de Raad geschiedt anders en de betrokkenheid van het EP verschilt.

Voor de FP-verordening, waarin alleen de financiële perspectieven worden vastgelegd, geldt unanimitieit in de Raad en goedkeuring door het EP. Het nieuwe IIA, waarin ondermeer de reservefondsen staan beschreven, kan met QMV in de Raad worden besloten, en dit is een tripartiete overeenkomst tussen Raad, EP en Commissie.

Nederlandse positie en eventuele acties

De Commissievoorstellen betreffen een technische omzetting, waarbij de bestaande afspraken worden gerespecteerd. Conform Nederlandse wens worden de omvang en einddatum van de huidige financiële perspectieven gerespecteerd. Ook blijft de bestaande besluitvormingsprocedure ongewijzigd: besluitvorming over de FP-verordening geschiedt met unanimitieit in de Raad.

Wel zou Nederland er voorstander van zijn om zoveel mogelijk passages uit het oude IIA naar de FP-verordening over te hevelen in plaats van naar een nieuw IIA, en om zo nauw mogelijk aan te sluiten bij de oude tekst.

3. Samenvatting voorstel

Inhoud voorstel

Verordening voor de financiële perspectieven (FP-verordening):

In het Verdrag van Lissabon is afgesproken dat de financiële perspectieven zullen worden vastgelegd in een verordening; momenteel liggen deze vast in een IIA. In het Commissievoorstel worden de huidige FP-

plafonds en de huidige looptijd (2007-2013) overgenomen. Voor de FP-verordening geldt, net als voor het vorige IIA, unanimititeit in de Raad.

Nieuw IIA:

Het huidige IIA bevat een aantal passages die niet direct betrekking hebben op de financiële perspectieven. De Commissie heeft deze daarom niet in de FP-verordening opgenomen, maar in een nieuw IIA. Hierin worden ondermeer de regels voor de reeds bestaande reserves buiten de financiële perspectieven opgenomen (solidariteitsfonds, globaliseringsfonds, noodhulpreserve en flexibiliteitsreserve), de passages uit het oude IIA over GBVB en de oude passages over financiële programmering. In een bijlage wordt de nieuwe begrotingsprocedure beschreven.

Het nieuwe IIA zal in de Raad met QMV worden besloten.

Financieel Reglement:

In het Verdrag van Lissabon is de begrotingsprocedure aangepast: voortaan zal er 1 lezing van de jaarbegroting plaatsvinden door de Raad en door het EP, gevolgd door conciliatie. Ook zal het onderscheid tussen verplichte en niet-verplichte uitgaven vervallen. Daarom is een aanpassing van het financieel reglement nodig. Verder worden de artikelnummers van de verwijzingen naar het verdrag aangepast, en krijgen de Europese Raad en de Hoge Vertegenwoordiger een plaats in het reglement.

Voor het financieel reglement geldt, evenals voorheen, besluitvorming in de Raad met QMV.

Impact assessment Commissie: nvt

4. Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel

a) *Bevoegdheid*: deze is vastgelegd in artikel 295 (IIA), 312 (financiële perspectieven) en 322 (financieel reglement) van het EU-Werkingsverdrag. Dit is in de ogen van Nederland een juiste rechtsgrondslag.

b) *Functionele toets*:

- *Subsidiariteit*: n.v.t.
- *Proportionaliteit*: Positief.
- *Onderbouwing*:

Het vastleggen van de financiële perspectieven in een verordening is een verplichting die rechtstreeks uit het EU-Werkingsverdrag voortvloeit. Het nieuwe IIA is hiermee verbonden. Ook de aanpassingen van het financieel reglement volgen direct uit het Verdrag. Bevoegdheid en proportionaliteit zijn daarmee een gegeven. De subsidiariteit is niet van toepassing.

c) *Nederlands oordeel*: positief

5. Implicaties financieel

a) *Consequenties EG-begroting*: geen

b) *Financiële consequenties (incl. personele) voor rijksoverheid en/ of decentrale overheden*: geen

c) *Financiële consequenties (incl. personele) voor bedrijfsleven en burger*: geen

d) *Administratieve lasten voor rijksoverheid, decentrale overheden*: geen

e) *Administratieve lasten voor bedrijfsleven en burger*: geen

6. Implicaties juridisch

a) *Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving en/of sanctionering beleid*: geen

b) *Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen en kaderbesluiten), dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v.*

Haalbaarheid: de bedoeling is dit pakket zsm. aan te nemen. De verordening treedt in werking op de derde dag volgend op bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

- c) *Wenselijkheid evaluatie-/horizonbepaling*: de FP-verordening loopt eind 2013 af. Voor het financieel reglement zal later in 2010 een uitgebreide mid-term review starten; voor de periode na 2013 zal te zijner tijd een nieuw financieel reglement worden opgesteld.

7. Implicaties voor uitvoering en handhaving

- a) *Uitvoerbaarheid*: geen implicaties
b) *Handhaafbaarheid*: geen implicaties

8. Implicaties voor ontwikkelingslanden

Nvt.

9. Nederlandse positie (belangen en eerste algemene standpunt)

Nederland is voorstander van een puur technische omzetting, waarbij de bestaande afspraken worden gerespecteerd, zoals de omvang en einddatum van de huidige financiële perspectieven en handhaving van de bestaande besluitvormingsprocedure (besluitvorming over de FP-verordening met unanimiteit). Het Commissievoorstel voldoet daaraan.

Wel zou Nederland er voorstander van zijn om zoveel mogelijk passages uit het oude IIA naar de FP-verordening over te hevelen. Dit zou de overzichtelijkheid sterk ten goede komen. Dit geldt met name voor de passages over de reserves die buiten de financiële perspectieven vallen. Deze reserves zijn immers gelijktijdig met de financiële perspectieven besloten en dienen ertoe om bepaalde typen uitgaven op te kunnen vangen zonder de financiële perspectieven te hoeven wijzigen. Daarbij acht Nederland het wenselijk dat besluitvorming over deze reserves, evenals voorheen, met unanimiteit blijft geschieden, en dat de reserves aan het einde van de FP-periode aflopen. Daarom zou het beter zijn om deze passages in de FP-verordening op te nemen in plaats van in een nieuw IIA.

Ook zou Nederland graag zien dat de passage over het belang van marges onder de financiële perspectieven in de FP-verordening wordt opgenomen, en niet alleen in een nieuw IIA.